

HIREK

Építő ipar.

Már a békében, a nagy világegés előtt érkeztek úgy Muraszombatban mint a járás összes községeiben, hogy mily szűken, elhagyatottan élünk. Ismételtén rámutattunk arra, hogy a lakás hiányát végig nagyon kiterjedt minden községi ponton. És kérelmetlenül kellett ezt éreznünk a most — bár átmenetileg — itt lefolyt leszerelési és katonai átvonulási időtartamban. De érezük ezt különösen most folytatódólag, mikor járványos kór: spanyol nátha oly végtelenen pusztít sorainkban.

Segíteni ezen a háborus letűnt években önkaratunkon kívül nem lehetett.

De ime itt a pillanat, itt a lehetőség, a mikor a cultura eszközeivel ezen a régi bajon segíthetünk. Életjogunkban gyökeredzik az élet kereteinek megalkotása, annak a hajléknak a megépítése, hol az életet le is éljük, hol otthon létesítünk, honnan csemetéinket, önünk folytatását világgá bocsájtjuk, hol napi munka után pihenést keresünk. Ehhez a kulturált állapothoz nemcsak a városi, de a falusi népnek is joga van és ez az élet kelleméhez, annak egészséges voltához tartozik.

A mi falusi életünk ezen a niveauon még nem áll. Azt emelni kell. Ehhez áldozni oly kötelesség, melyet mindenki érez. Most hazajötték az alkotni képes dolgos munkás kezek, a szorgalmas méhek.

A hiányon segítünk, munkaalkalmat adunk, ha egy építő ipari társulást, részvénytársaságot létesítünk vagy más szövetkezet, melynek célja az egész járásban épületek, alkalmi helyek, ám és bérházak, családi lakóházak, gyári, ipari és gazdasági épületek emelése azok javára, kik az ezekhez szükséges tőkékkel nem rendelkeznek momentán, de különben elég garantiát nyújtanak arra, hogy hosszabb évek telésztéseivel azt rendezni képesek.

Oly vállalkozás ez, melyben mindenemű munkások rajai egyszerre jutnak megélhetéshez és a melyben a tőkék is kellő elhelyezést találnak.

Nyugalomba Somogyi Miklós megyei tiszti főügyész, Balogh Béla megyei főlevéltárnok, Takács Márton czellódolmári és Tuboly Lajos sárvári főbírák nyugalomba vonultak. A megüresedett állások már valószínűen a jövő évi február megyei közgyűlésen kerülnek betöltésre. A főügyészi állásra pályáznak dr. Pekker László megyei árvaszéki üllők és dr. Németh Gyula szombathelyi ügyvéd, a főszolgabírói állásokra Somogyi Aladár és Pósfay Gusztáv tb. főszolgabírák.

Dr. Skrílec Mihály műtőorvos visszatért a hadból és orvosi működését Muraszombatban újra megkezdte.

Alkotmányozó nemzetgyűlés összehívásán dolgozik a népkormány és eddigi intenciói szorint már januárban akarja megtartani a választásokat és pedig a községi, törvényhatósági és nemzetgyűlési választásokat, ugyanezen sorrendben, a már törvényerőre emelkedett néphatározat alapján, községenként és titkosan.

A legyőzöttek ügyvédje. A Versaillesben tartandó béke tanácskozáson a legyőzöttek ügyvédje Wilson lesz, a kinek ott érdekünkben nagyon nehéz harcot kell megvívnia a magával hozandó szakemberekkel együtt.

Rum. Kiltás van arra, hogy a közeljövőben némi rumot kapunk.

Veszteségünk. Hivatalos kimutatások alapján a háboru kitérésétől 1918. május haváig sebesültekben és halottakban veszteségünk 4 millió, melyben a Piave melletti szörnyen borzalmas harcok eredményszámítása nincsen benne, sem azok a száz-százvezrek, kik betegség folytán haltak el vagy lettek nyomorékká. Ebben csak a halott legénység száma nyolczszázezer, a tisztéké 13000.

Hadiárvák otthona. Ikerváron a gróf Batthyány-féle belsőségen az országos Hadigondozó hivatal árvaházát létesített a hadiárvák gazdasági és kertészeti szakirányu nevelésére. 60 ingyenes hely üres, melyre a 12—18 éves hadiárvák pályázhatnak. A kérvényhez mellékelni kell pályázó születési anyakönyvi kivonatát, okmányt a hadiárva apja haláláról, az eltartók vagyoni állapotáról, évi jövedelméről hatóságok kimutatást, iskolai és orvosi bizonyítványt. A kérvények a fenti címre Ikervárra azonnal elküldendők.

Spanyol nátha. Járásunkban, községeiben a spanyol nátha az utóbbi időkben újra hatalmas méreteket öltött. A halálözán megdőbentő. Közégenként és naponként 3—4 halott. Oly annyira telnek a temetők sir-sorai, hogy az élőknek különös gondjai közé tartoznak immáron ezentul szigorúan és óvatosan örködni azok élete felett, kiket ez a szörnyű kór még életben hágy.

Szomorú állapotok. A mit egyes helyeken, bár még szörványosan eszelni kell, az jóra nem vezethet. Az állami szervezetben, gépezetben minden alkatrésznek helyen és rendszeren működnie kell, különben eredmények el nem érhetők. Mégis sok helyen a hivatalok vezetők s munkások nélkül vannak. Sokan helyüket ott hagyták, másokat távozásra kényszerítettek nemtelen bosszú. Minden gépet, minden hivatalt vezetni kell és ahhoz érteni. Ha olyanok távoznak, kik a vezetéshez nem értenek, rendben van és annak úgy is kell lenni, de gondoskodni kell helyettesítésről. Mindez azonban az ellenőrző és felettes hatóságok bírálata alá és jogkörébe tartozik, nem pedig az egyes magán emberek rögtöni ítélőszéke elé. Minden rögnek van gazdája és minden panasznak van illetékes bírója. A maga ügyében senki ne ítélkezzen és ha józansággal fog eljárni mindenki, akkor a járás megéri azt a szabad és szép fejlődést, melyre mindenki a jelen helyzetben a jövő felé feltekint.

Kifli. A meseországban akarja ezt a péksüteményt a népkormány köznevelési minisztere vissza állítani, bár egyelőre csak a fővárosban Budapesten. A terv a megvalósulástól még messze áll. A liszt még kenyérré kell.

A hadisegély megvonása. A magyar hadügyminiszter körrendelete szerint olyanok családtagjaitól, akik a jelenlegi viszonyokkal visszaelve garázdaállkodnak, fosztogatnak, rabolnak és egyéb büncselekményeket követnek el, a hadisegély megvonandó.

Zord tél borult járásunkra. A hideg, köd és fagy dermesztő érzései uralkodnak rajtunk, különösen akkor, mikor szén és fa hiányát éri mindenki. És ez mindig tart? Hosszu telre van kilátásunk, melynek gondjaitól, hogy hogyan szabadulnak, azt szűkös viszonyaink közepette balsejtelmünk is alig sejtíti. Vannak erdőszékek a járásban, így a fakitermeléshez mindjárt hozzáfogni kell a tulajdonosoknak, mert más fűtőanyagra kilátás nincsen.

Csempészes. Az utóbbi idők nagyarányu csempész-műveleti mintha szünőben illetve csökkenőben volnának. Csendőrségünk minden díeseretet felülmuló eberségének köszönhető, hogy egy-két nagysempész és a közép csempészek hurokra kerültek. Ezek méltó jutalmukat várják. De úgy látszik, embereinkben is a józanabb gondolkodás és a létosztón tudata ébredt fel. Mert az elmúlt 3 héten át oly nagyarányu csempészesek folytak át át a határokon, hogy kiürültek a készletek és

nagyon félt, hogy az élelmezés gondolai nagykorán itik fel sötét fejüket. Emberek, testvéreim! a józanságra és a jövőre minden figyelem!

Birtokreform. A nagy birtokreform munkálatain erősen dolgozik a népkormány földművelésügyi minisztere. Ebben a pillanatban pontos képet alig adhatunk, de úgy látszik, hogy a 100 holdos aluli birtoktestek valószínűleg érintetlenül maradnak, kiosztásra pedig 5—10 holdas területek jutnak köztársasági köztulajdonosok ellenében, hosszabb lejáratu törlesztéssel. A közpérbirtokra szükség van többtermelés miatt, hogy a városok ellátható legyenek és kulturális szempontból meg kivétel nélkül mi forrása a nemzet vagyonosodásnak, mert nélkülünk tönkre menne az ország, a nagy gyári és a kisipar. A műveltet különben sem oldható meg márról holnapra, hanem az hosszú évek munkájára lesz. Így követeli ezt a józan gazdálkodás, melynek számolnia kell a befektetés üzemhozamára és a megmunkálás lehetőségeivel és a közérdekre mert különben az oly annyira szükséges termelési képesség hosszú évekre megbénul és mindig közködni fogunk a megélhetés, az élelmezés nehézségeivel. Nagy-nagy munka ez a reform, az nem szabad meggondolatlanul siettetni. Technika és jogi kivitele, a mérnökök és ügyvédek munkája a berendezkedés is hosszabb időt igényel, meg pontos felvételi és statisztikai adatokat is csak most kell szerkeszteni. Türelem és bizalom!

Posta. A muraszombati postahivatal fűtőanyag hiánya miatt délután nem működik, csak sürgős hivatalos ügyekben.

Csomagfeladás. Az ország meg nem szállt területeire egy-egy feladó naponként egy darab szomagot feladhat. Budapestre egyelőre csomagot nem küldhetők.

Cselédkönyvek ezentul fényképpel ellátott adandók ki és a régié is ilyenekkel cserélendők be.

Szabad a gyümölcspalinka főzés. A hivatalos lap szerdai száma közli a pénzügyminiszter 152.500. sz. rendeletét, mely a pénzügyigazgatóságot felhatalmazza, hogy azokban a községekben (városokban), amelyekben a központi szeszüzem vállalkozója a szeszüzési anyagokat eddig tényleg át nem vette, az érdekelt termelők kérelmére megengedhesse, hogy ezek a saját termésű és a központi szeszüzede vállalkozójának még át nem adó szilvát, illetve szilvafecrét, továbbá saját termésű szőlőtörkölyt és borsóprűt az a 1918/1919. termelési időszakban a községnek (városnak) ideiglenesen átengedett főzőkészülékeken napi termelőképesség szerinti általányozás mellett kifőthessék. Ez a felhatalmazás kizárólag csak az 1918 évi termésből származó szilvafecrere, szőlőtörkölyre és borsóprűre vonatkozik, ellenben az 1919. évi termésre már nem terjed ki.

Szabad a dohánytermelés. Értesülés szerint a pénzügyminiszter a legközelebbi napokban rendeletet bocsát ki, amely a mezőgazdasági megengedi, hogy az 1919. évben a községi belsőségeken saját használatukra dohányt ültessenek. A családó maga részére 200 és minden további férőcsaládtag után 100—100 dohánypalántát ültethet. Minden palánta után 1 korona engedélydíj fizetendő. Ettől függetlenül a dohánytermelés elárúsítás továbbra is állami monopólium marad.

A szerkesztésért felelős: Scheibner Aladár.

Jobb házból való fii tanulónak felvétetik Siftár és Horvát divatúru üzletében, Radkersburg

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi és gazdasági hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor., egyes szám 40 fillér. Főztesztő: Dr. SÖMEN LAJOS. MEGJELENIK MINDEN VASARNAP. Készül: Vendvidéki Könyvnyomda Muraszombat, ahol egyes számok kaphatók. Gazdaságvetségi tagok, tanítók és jegyzők részére egész évre 15 korona. Hirdetési díj: minden szó ára 80 fillér. Ennek megfelelően számítjuk a terület hirdetést. A vastagbetűs és aláhúzott szavak kétszeresen számítatnak A korlátozóhoz való jogunkat fenntartjuk. Nyilttér sora 4 korona.

Uj küszöbön.

A népköztársasági kormány a november 16-án hozott hat cikkés néphatározatot következetesen végrehajtja. December 9-én immáron kihirdette az új sajtótörvényt is, a mellyel megszületett a gondolat szabadsága és a mely a lapbiztosítékot is eltörölte.

Ezt az elhatározást örömmel üdvözöljük. És ezzel a joggal a mai naptól élünk is. Lapunk eddig a közgazdasági és társadalmi téren fejtegette ki kizárólagos ténykedést, mindenkor önteltlenül, tárgyilagosan és csak a köz javára. Ezt cselekszi ezentul a politikai téren is. Lapunk tehát mostantól közgazdasági, társadalmi és politikai hetilap lesz.

Erre szükség van, mert a köztársasági eszmék és a nép java, mindnyájunk jól felelőgött érdeke ezt így javasolja és mind a három irányban az erős határozt szervezkedésre kell irányitanunk erőnk és munkánkat.

Különösen most, mikor a népkormány magáévá tette önrendelkezési jogunkat és elhatározta azt, hogy az új Muramegyét teljes, minden vend testvért is kielégítő autonómiával megvalósítja és pedig Vas megye déli meg Zalamegye nyugati részéből. Ezt lapunkban korábban követeltük és ezért köszöntjük is a népkormányt. Ezzel meg van adva szabad fejlődésünk minden lehetősége és igazan boldog idők várnak itt mindnyájunkra. Az új Muramegye létesítéséhez most aztán mindnyájunknak egyesült munkában hozzá fogunk is kell.

Ennek szolgálatában mutatunk rá arra a perspektívára, melyben lapunknak napilappá való átalakulására is gondolunk. A mint ennek anyagi körülményei adva lesznek, az előfizetők tábora annyira megnövekedik, hogy a nyomda, papír és posta költsége fedezhetőek, úgy napilap alakjában lépünk a közönség elé.

Szükségesnek tartjuk azonban az új Muramegyében azonnal egy kizárólagosan vend nyelvű lapnak is a megjelenését. Ezt az autonómia, minden testvéreinknek a kulturához, a közgazdasági meg politikai eszmék megismeréséhez való emberi joga is megköveteli. Bejelenthetjük, hogy ez irányban a szükséges lépések már fogantatottak, rövid időn belül megjelenik Muraszombatban a kormánybiztos és vele a teljes át- és megszervezés munkája megindul, kiadatni fog a vend újság is.

Legfontosabbnak tartjuk a közgazdasági irány intenzív szolgálatát, mert ez a jólétet biztosítja, a jólétet fejlődik a kul-

tura és a kettő harmoniajával önként adódik a leghelyesebb politikai irány megválasztása és szolgálata.

Az új Muramegye területének és népességének sajátos viszonyai legtöbb jogot adnak a független gazdapárt létesítésének és megszervezésének, mert ebben itt nyugodtan egyesülhetnek a szellemi és testi munkások, a gazdák, iparosok, kereskedők egyszóval az öszpölgárság, minden társadalmi osztály és réteg. Az erők szétforgócsolására gondolni sem szabad! Előre egyesült munkaerővel!

1918 november.

Szomorú, szomorú, szomorú tél... Meszi magasokból zuhan a hó... Kárpáti bérc-oduk szeleket indítanak, fűtetlen vackokban éhes szájak sirnak: elhagyott útakon megy, méndegél zuzmarás szakállal jó Csönd-apó.

Halicsi erdőben dermeszt a szél: rétalji patakra jégpáncélt rak... Félőn földrelapult faluvégi házak ködbevaszó, lázós hőmezőkre látnak; gondarcú gazda a farkastól fél, s éjente borzongva zörg az ablak...

Távoli végeken üszkös faluk, ki-tlen, sokszorú bús temetők, messzi idegömben egyforma keresztiek: nemsokára mind-mind szép főherék lesztek hullákkal telt árkok, sok aknalyúk, drótsóvénnyel szegett halál-mezők...

Nagyszemű ócsikóm: hol a sírod? Velence síkjain sebes a föld: gránátúrti tölcserben ugy-e rossz az álmod? ösmeretlen holtak nyomják ugy-e vállod? szöke hajad selyme: lucskos piszok, mosolyos arcod a kintől gyötört:

Szent szived környékén véres a blúz... Szigorón csukva szád s mégis beszél: Ünnepi harangok otthon békét szölkak, s itt kellett maradnunk nekünk utolsóknak: vérnél ezért véresebb rajtam a blúz... Szomorú, szomorú, szomorú tél...

Saáry Elemér.

KARÁCSONYFA DISZÉK. KARÁCSONYI ÉS UJÉVI KÉPES LEVELEZŐ LAPOK NAGY VÁLASZTÉKBAN

kapható: VENDVIDÉKI KÖNYVNYOMDA könyv- és papírkereskedésében Muraszombatban.

Muramegye.

A népkormány az ország minden nemzetiségének méltányos és jogos kívánságát rendezni akarja s a célból kiküldte dr. Obál Béla akadémiai tanárt, hogy a vend néppel érintkezést keressen s ennek alapján tegyen javaslatot a helyzet megoldására.

Dr. Obál Béla járásunk szülőtte, a vend nyelvet tökéletesen bírja s kiváló képességei, fáradhatatlan munkabírása egyenesen predestinálják arra, hogy a ránk nézve oly végtelen fontosságú kibontakozás az ő legelőleges megbízásával nyerjen megoldást. Dr. Obál Béla több külső község népével is közvetlenül érintkezett s ennek alapján a f. hó 2-án délután 3 óra-kor a városháza tanácstermébe népgyűlést hívott egybe. A tulzsofolt tanácsterem közönségének alkalma volt arra, hogy minden jogos kívánságot a legközvetlenebb formában terjesszen elő. A népgyűlésen egyöntetű vélemény alakult ki, mire dr. Sömen Lajos elűterjesztette a következő határozati javaslatot:

Határozati javaslat, melyet a muraszombati 1918. évi december 2-án tartott népgyűlés hozott:

Mi muravidéki vendek 1000 évig hiven kitarítottunk a magyar állam mellett. Most a midőn wilsoni elvek alapján teljes önrendelkezési jogot nyertünk, nem akarunk elszakadni a magyar államtól, de önrendelkezési jogunkkal élni kívánunk.

Egyben azonban érdekeinknek megfelelően berendezkedni is akarunk. Eddig különböző megyékhez voltunk csatolva. De mindgyüknek mostoha gyermekei voltunk. Rólunk csak másodsorban gondoskodtak, sőt gyakran meg is feledkeztek.

Ezért első és alapvető követelésünk az, hogy minket vas- és zalamegyei vendeket, kik mintegy 200 községben élünk a Murától a Rábáig, egy megyében egyesítsenek. Ez legyen Muramegye. Muraszombat legyen a megyeszékhely. Itt legyenek a mi anyanyelvi közigazgatási hatóságaink, bíróságaink, tanfelügyelőségünk stb.

Állami támogatást kérünk, hogy polgári iskolánkat leányiskolával kibővíthessük, teljes középiskolává kifejleszthessük, ipari és mezőgazdasági szakiskolákat állíthassunk, vasutunkat jobban kiépíthessük, a fővonalakba bekapcsolhassuk, gyárat alapíthassunk, hogy elhanyagolt vendvidékünk és népünk gazdaságilag és kulturájával emelkedjen.

Hálásak vagyunk a köztársasági nagy népkormánynak, hogy fenti kívánságaink meghallgatása végett leküldötte hozzánk dr. Obál Béla akadémiai tanárt, a ki a mi szülöttünk és

a kiben mi teljes mértékben meg is bízunk. Sürögősen kérjük a magyar kormányt, hogy őt a fenti átalakítás és újjászervezés azonnali foganatosítása végett a legmesszebb menő jogokkal ruházza fel.

A már nagymértékben folyó jugoszláv igazgatásokkal és ígérettel szemben csak gyors és gyökeres intézkedésekkel lehet a vendvidéket a magyar államnak megtartani.

A határozati javaslatot a népgyűlés szünni nem akaró lelkesedéssel fogadta s végül lelkesen élte dr. Obál Bélát és dr. Sömen Lajost.

Dr. Obál Béla fáradtságot nem ismerő évekénységének látható eredményei már s mutatkoznak. A kormány kijelentette, hogy részéről semmi akadálya sincs annak, hogy a vend nép által lakott területből egy külön vármegye alkottassék s e szerint ezen nagyhorderejű kérdésnek most már csupán gyakorlati kivitele van hátra. Szíves és lelkes örömmel értesítjük közönségünket arról is, hogy a kormány dr. Obál Béla közbenjárására jelentékeny mennyiségi támogatást, szappant utalt ki részünkre, továbbá hogy 2 tartály petrolium és nagyobb mennyiségű gyufa már el is lett indítva Budapestre, úgy hogy annak megérkezését minden vonattal várhatjuk. E kétségtelen jelekből ítélve bátran állíthatjuk, hogy dr. Obál Béla népünk bizalmát, szeretetét magának örök időkre biztosította!

H I R E K.

Kormánybiztos. Lapunk más helyén is megemlékeztünk arról, hogy dr. Obál Béla a folyó hó 2-án tartott népgyűlés határozata folytán eljárta a kormányt, hogy a vend nép részére kikényszerítse a mulhatatlanul szükséges petroliumot, gyufát, szappant és dohányt. Fáradtságos munkáját a legszebb siker koronázta. Annál érthetlenebb tűnik fel sokak előtt, hogy kinevezése még most is késik. Obál Béla a nép gyermeke s kinevezése különös rátermettsége folytán ma elsőrendű közérdek. E helyütt említjük meg, hogy valami Weiss nevű „pesti ur” önjelöltként mutatkozik a járás községeiben és saját érvényesülése érdekében agitál. Egyelőre hinni sem akarjuk, hogy Weiss ur szereplési viselkedéséhez bármely hivatalos fórumnak a legcsekélyebb köze is volna.

Orvosi hír. A napokban elhunyt dr. Windholz Zsigmond volt szombathelyi orvos rendelőjét (Erzsébet királyné-u. 22., telefon: 317) Röntgen és orvosi vegyi laboratóriumát vője: dr. Csató Lajos egyetemes orvostudor, ki az elhunyt betegsége alatt már helyettesítette, — átvette.

Hivatalban. Dr. Vaty Gábor járásbírósi jegyző a harcsterről hazaérkezve megkezdte működését.

Ügyvédi hír. Dr. Lenk Imre ügyvéd hadból visszaérkezett, irodáját Szombathelyen, Széll Kálmán-utca 4. szám alatt újból megnyitotta.

Szervezkedés. Az országos szociáldemokrata párt folyó hó 8-án d. u. 3 órakor a Bankótele vendéglő helyiségeiben látogatott gyűlést tartott. A párt céljait dr. Ritscher Samu ismertette, mire megalakították a helybeli szervezetet. Értesülésünk szerint a közeljövőben alakul meg a drási keresztényszocialista párt is.

Sortésus és a zsir szállításához többé nem kell szállítási igazolvány. A kormány legújabbán így rendelkezett.

Inség fenyeget a tüzelőanyagokban. A háboru előtti arany időkben a nyár és ősz folyama alatt 100—120 wagon tűzifa érkezett közfogyasztásra. A háboru tartama alatt is kaptunk 40—45 wagon szenet, míg a folyó évben aligha érkezett e célra 5 wagon kőszén s az is a legsilányabb minőségben. Tűzifa bár több helyütt fekszik az erdőben, de szinte legyőzhetetlen nehézségekbe ütközik annak a vasúthoz való szállítása. Különösen a szegény osztály néz remegve a jövőbe, ha csak uradalmaink gyors tempóban valóra nem váltják azon reménységet, hogy a közvetlen vidék tüzifaszükségletét saját erdeikből kitermelendő anyaggal elégítik ki. Ugy értesülünk, hogy egy a Batthyány, valamint a Szápáry uradalom hozzá látott mintegy 1000 öl tűzifa kitermeléséhez és bizton reméljük, hogy az ezuttal közvetlenül fog a közönségnek rendelkezésére állani.

A posta nem szavatol. A posta és távirda vezérigazgatósága közli, hogy az ajánlott levelekért, értéklevelekért, értékdobozokért és értéknylvántással ellátott vagy el nem látott csomagokért a posta erőhatalom esetén nem szavatol. Az erőhatalom fogalma alá tartozik a postai szolgáltatásban a postarablás, zendülés, valamint a közrend megbontásával járó minden erőszakos esemény.

Szabad a hüvelyesek forgalma. A hivatalos laphoz rendelet jelent meg, a mely hatályon kívül helyezi az ezévi bab-, borsó-, lencse- és takarmányborsó-termésnek zár alá vétele és forgalombahozatala tárgyában régebben kiadott kormányrendeletet. Érvényben maradnak azonban a február 22-én megállapított következő maximális árak: bab 100 K, borsó 120 K, lencse 150 K, lóbab 90 K, takarmányborsó 90 K.

Megvonják a zavargók és fosztogatók hadisegélyét. A belügyminiszterium leiratot küldött a városi tanácshoz, amelyben a hadisegély további fizetésnek módzatai felől intézkedik. A rendeletnek legfontosabb része az, melyben utasítja a hadsegélyező hivatalokat, hogy azok járandóságait, akiket fosztogatáson vagy zavargáson értek, szüntesse meg.

A szerkesztésért felelős: **Scheibner Aladár.**

Könyvujdonságok a megjelenés után azonnal kaphatók, ugyisintén Olesó Jokai Modern Könyvtár — Magyar Könyvtár Ifjúsági iratok — Gyermek képes és mesekönyvek raktáron nagy választékban. — **Vendvidéki Könyvnyomda** könyv- és papirkereskedésben Muraszombat.

Dober Pajdás vend kalendárium az 1919. évre kapható „Vendvidéki Könyvnyomda” papirkereskedésében

10 hl.-en felüli **hordók és kádak,** valamint **szilvalekvár** és **aszalt szilva** eladó.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

A legnagyobb megütközéssel értesülök arról, hogy Muraszombat és környékén az a hír van elterjedve, mintha én a Titán István radkersburgi vendéglőstől a mult hó 25-én elkobzott 30 darab sertést átvettém volna s ebből óriási hasznot szereztem volna.

A valóság ezzel szemben az, hogy a szóbanforgó sertések a hatóság által, a jegyzőséghez tartozó 7 község lakossága között és utalványok ellenében lettek kiosztva. A kimérés napján otthon sem voltam és sem én, sem pedig személyzetem a kimérésben részt nem vettünk, hanem a hatóság által e célra alkalmazott emberekkel mérte ki a sertéseket.

A kimérés napján Muraszombatban a rendes keddi szállítással lévén elfoglalva, a főszolgabíró ur kérésére írásbeli utasítást vittem a vashidegkuti csendőrhöz, hogy a sertéseket ledzert mellett azonnal szállítsa Muraszombatba, azonban mire a parancsot kézbesíteni tudtam, már csak 2 darab sertés volt meg s tekintettel arra, hogy az utalványok már kiosztottak, a lakosság pedig követelőden lépett fel, a hatóság ezeket is kimerte.

Végtelemül sajnálom, hogy személyemmel kapcsolatban ilyen hírek forgalomba kerültek és tőlem telhetőleg mindent elkövetek, hogy az aljas rágalom megtorlatlanul ne maradjon. Kérem ehhez minden tisztességesen gondolkodó ember jóindulatu támogatását.

Vashidegkut, 1918. november 3.

Vogler Károly.

* E. rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

KÉZÁPOLÁS * HAJÁPOLÁS

MANICURE FÉSÜLÉS, ONDOLALÁS

Értesitem a t. Üri- és Hölgy-közönséget, hogy sikerral befejeztem a budapesti kozmetikai intézet haj- és kézápolási tanfolyamot, miért is ily irányú szükségleteik kielégítésére följáró szolgálataimat és kérem becses pártfogásukat.

Tisztelettel **Kohn Rózi.**

Szolid és megbízható
13—14 éves leányka
állandó alkalmazásra felvétetik a **Vendvidéki Könyvnyomda** könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

Érdeklődők forduljanak a **Muraszombati Mezőgazdasági Bankhoz.**

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Társadalmi és gazdasági hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Égész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor., egyes szám 40 fillér.

Kéziratok, előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk Muraszombati Mezőgazdasági Bank r.-t. Muraszombat küldendők.

Laptulajdonos és kiadó: Muraszombati Gazdaszövetség.

Főszerkesztő:

Dr. SÖMEN LAJOS.

MEGJEJENIK MINDEN VASARNAP.

Készült: Vendvidéki Könyvnyomda Muraszombat, ahol egyes számok kaphatók.

Gazdaszövetségi tagok, tanítók és jegyzők részére egész évre 15 korona.

Hirdetési díj: minden szó ára 80 fillér.

Ennek megfelelően számítjuk a terület hirdetést. A vasgabetűs és aláhúzott szavak kétszeresen számítanak. A korlátozóhoz való jogunkat fenntartjuk.

Nyilttér sora 4 korona.

Propaganda.

Hatalmas, méreteiben még szinte megfoghatatlan átalakulás előtt áll az ország. Ez az átalakulás a négy és fél éves irtózatos háboru után és egy elvesztett háboruból a békére való rendkívül súlyos átmenet korszakában igen nehéz probléma.

Azt akarjuk valamennyien, hogy ez az átalakulás, mely az új Magyarországot akarja teremteni, minél kevesebb áldozattal, minél kevesebb ember és értékpusztulással járjon. Minden propagandának, — induljon ki az valamely párt vagy egyesülés részéről, csak az lehet az első tétele.

Ha körülnézünk ebben az országban, irtózatos sebeket, rengeteg panaszt, szenvedést találunk, egy hosszú, a végtelékig elhúzott és borzalmasan elvesztett háboruak átka mindenütt ott lebeg. De a mi még nagyobb baj, a tömegek műveletlensége, az a tény, hogy a nép még mindig nem tudja, hogy a forradalom, az átalakulás mit jelent. Fel kell világosítani őket, meg kell magyarázni nekik az új idők szel- lenét, az új Magyarország eszméit. S itt sem elég, ha kiküldött emberek végigjárják az országot, mert hiszen elég megbízható ember nem akadhat és ezek sem járhatnak be minden falut, a röpiratok százezrei sem elegendők, itt ugyanarra a személyes propagandára kell főképen súlyt helyezni, melyet az előbb említettük.

Mindenkinek a maga kisebb-nagyobb környezetében törekednie kell arra, hogy a lakosság nyugalma visszatérjen a körend és a jogbiztonság helyreálljon és meg kell magyarázni a népnek, hogy a népköztársaság kormánya csak úgy viheti keresztül a nép érdekeit föléülő programját, csak úgy alkalhatja meg nagyszerű népjóléti és szociális reformjait, ha a rend és a nyugalom mindenütt helyreáll, ha a népkormány parancsait mindenki teljesíti. Ha elveszünk önkényesen a gazdagok vagyonát, mihamarabb a szegény emberekről is lehúzzák az az egyetlen ruháját is. Az üzletek kifosztása a legnagyobb zavarokat idézi elő, ahol nincs üzlet, oda nem jön áru, ott nincs megfelelő szerv, mely az árukat egyenlő mértékben kioszsa. A rombolás és fosztogatás a legborzasztóbb károkat okozza, mert olyan értékeket, árukat tesz tönkre, melyek ma a legnagyobb nehézségekkel szerezhetőek be. De meg kell érteni a kereskedőkkel is, hogy az uzsora korszaka lejárt, ne vásároljanak lánckereskedők, közvetítők útján, mert a tulmagas árakat a fogyasztók nem fizethetik meg. Eltűnnek a lánckereskedők, ha minden kereskedő csak maximális, vagy olyan árat fizet áruért,

amely árat a fogyasztók megfizethetnek. Aki a háborus konjunkturákon keresett, az most leadhat valamit a nyereségből, ha azt nem akarja, hogy mindene elveszen.

Meg kell győzni az embereket arról, hogy ma dolgozni kell! A munka nem szünetelhet, mert ha nem dolgozunk, jövőre nem lesz mit ennünk, tönkre megy az ország és jön az anarchia. Meg kell érteni a néppel, ne üljön fel kétes existenciájú vagy álmódó emberek tulzó agitációjának. Ezek, ha talán nem is akarják, az anarchiát idézik elő. Az anarchia pedig nemcsak a gazdagokat sújtja, de sújtja a szegény munkás embereket is, mert megáll a termelés, megszűnik az élet. Egy felforgatott ország nem tud földet adni a katonáknak, nem adhat fizetést a hivatalnoknak, nem gondoskodhatik a rokkantokról, a hadiözvegyekről, az árvákról, a betegekéről. De egy felforgatott országban gazdagnak és szegénynek egyaránt bizonytalan az élete.

A kormány biztosítani akarja a forradalom vívmányait, de ez nem jelenti azt, hogy nem akar még tovább is menni azon az uton, amelyre rátépett és amely egy boldogabb, meglegedett Magyarország felé vezet. Ez azonban nem mehet máról-holnapra. Előbb ki kell evickelnünk a mostani helyzetből, azon bajok megszüntetéséről kell elsősorban gondoskodnunk, melyek azonnali orvoslást igényelnek. Rá kell mutatni, hogy a kormány máris nagy dolgot végzett, amikor a rokkantak, hadiözvegyek és árvák illetményét 733% kal felemelte, amidőn a munkanélküliek segítségéről is gondoskodott s midőn a tisztviselők és munkások kívánságait a legmesszebb menő módon teljesítette. A népkormány tovább fog menni, de várjuk be nyugalommal intézkedéseit és lássuk be, hogy máról-holnapra a legbecsületesebb szándéku kormány sem változtathatja meg teljesen az állapotokat. A legfontosabb dolog pedig hogy ma még nincs nincs végleges béke. Addig nehéz előre intézkedni.

Hirdetni kell, hogy új világ születik, új Magyarország van kialakulóban. Csak az élhet meg az új országban, aki dolgozik és az új társadalom csak azt tarthatja el, aki dolgozni nem képes. (Rokkantak, betegek stb.)

Minden dolgozó embernek joga van a becsületes megélhetésre. A dolgozó emberek között nincs különbség. A magyar, vend, román, szerb, német, tót: testvérek, valamennyi ember, egy sem tehet róla, hogy ő más nemzetiségűnek vagy vallásúnak született.

A kormány földet fog adni a hadból hazatért és a rokkant katonáknak, ha földművesek. Tökét és anyagi eszközöket, ha iparosok, vagy kereskedők voltak. A földosztást azonban nem lehet ebben a minutumban megcsinálni, hiszen akkor egyiknek több, vagy jobb föld jutna, mint a másiknak. A kormány legrövidebb időn belül megcsinálja a földreformot, igazságosan osztja fel a rendelkezésre álló földet, be kell várni, míg ez meg lesz. Aljas emberek azt terjesztik, hogy a kisbirtokosoktól elveszik a földet Alávaló hazugság! A kormány adni akar földet annak, akinek nincs vagy nagyon kevés van, de nem akarja elvenni azoktól, akiknek annyi van, amennyi a tisztességes megélhetésre kell. Addig is, amíg a földosztás meg lesz, dolgozzon mindenki, mert csak úgy élhet meg az ország, ha mindenki dolgozik.

Meg kell ismertetni a népet a köztársasági eszmével. Nem dobunk majd ki évente 50 milliót a királyi udvartartásra, hanem ezen a pénzen inkább kórházakat, iskolákat építünk és a népet segítjük.

Ezek nagyjából azon elvek, melyeket minden embernek hirdetni kell. Minden becsületesen gondolkodó ember hirdesse ezeket a maga körében és akkor nem vesztett el ez az ország, hanem új élet támad a romokon, új Magyarország épül a régi, tönkrement Magyarország helyén!

Vend kormánybiztos.

A népköztársasági kormány dr. Obál Béla eperjesi jogakadémiai tanárt a vend nép érdekeinek képviselője céljából Muraszombat székhellyel rendszeresített kormánybiztossághoz kormánybiztossá kinevezte.

A kinevezés a hivatalos lap december 17-i számában meg is jelent.

Az újonnan létesített kormánybiztosságtól, annak első kormánybiztosától mi igazán csak jót, minden jót várunk és kérünk derék népünk számára.

Mindnyájunkra most a komoly, tisztességes becsületes, alkotó munka korszaka vár, a melyben teljes felelősséggel, alárendeltséggel kell megnyitvánulnia a cél: mindnyájunk javá érdekében.

Köszöntjük, egész szívünkkel, egész lelkünkkel, annak minden melegével a kormánybiztosot kire nagy és nehéz munka vár. Vidékünknek, Vas-hidegkútnak születnie, ki a vend nyelvet is teljesen bírja ép úgy mint a magyar és német nyelvet és így a közvetlenség jegyében tud majd dolgozni érintkezni, rendelkezni az új Muramegye és össze-lakói érdekében. Mindnyájunkon mulik, — me-határozottan tudjuk, hogy a kormánybiztosban